

PARAGUAY BİLGİ NOTU

HAZİRAN 2024

GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

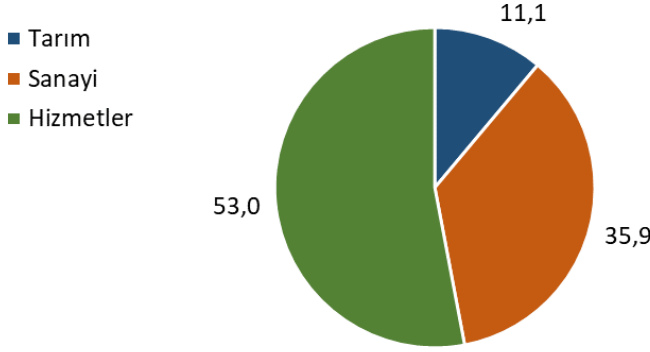
GÖSTERGE	DEĞER	2022	2023	2024
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	42,0	43,9	45,8
Büyüme	%	0,2	4,5	3,8
Nüfus	Milyon Kişi	7,5	7,6	7,7
Kişi Başı Gelir	USD	5.628	5.807	5.984
Enflasyon	%	8,1	3,7	4,0
İşsizlik Oranı	%	6,8	6,2	6,0
Cari Denge / GSYH	%	-7,1	0,2	0,6
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-2,9	-4,5	-2,9
İhracat	Milyar USD	9,9	11,9	-
İthalat	Milyar USD	15,9	16,1	-

Kaynak: IMF Küresel Ekonomik Görünüm Nisan 2024, Trademap

1. GENEL GÖRÜNÜM

Sektörlerin GSYH Payları (%)

Kaynak: Paraguay Merkez Bankası, 2023

Arjantin'deki bağımsızlık hareketinden etkilenerek 1811'de bağımsızlığını ilan eden Paraguay kuruluşundan itibaren komşuları Arjantin ve Brezilya ile diplomatik sorunlar yaşamaktadır. Kolonileşmesine karşın yerli kimliğini (Guarani) koruyan ülkenin ismi Guarani'de 'denize doğan nehir' kelimesinden gelmektedir. Dünyada nüfus yoğunluğunun en düşük olduğu ülkelerden biri olan Paraguay'da nüfus 1970'lerde 2 milyon seviyesindeyken 2020 yılında 7 milyon civarına yükselmiştir.

Ülkenin en önemli gelir kaynağı tarım sektöründen karşılanmaktadır. Soya üretiminde dünyanın en büyük altıncı üreticisi olan ülkede şeker kamışı, mısır, manyok, pirinç, buğday, turuncgiller, palm yağı meyvesi üretilen tarımsal ürünlerdir. Sığır, buzağı ve öküz stoku 2023 yılında 13,5 milyon seviyesinde olurken 310 bin tona yakın sığır eti ihraç edilmiştir. Kentleşmenin diğer Güney Amerika ülkelerine göre düşük kaldığı ülkede kırsalda yaşayan insanların yarısına yakını, ülkenin ise %18'i tarım sektöründen istihdam edilmektedir. Tarımsal üretim çoğunlukla doğuda bulunan verimli arazilerde yapılmaktadır. Kooperatif tarzında çiftliklerin zaman içerisinde artması ülkede birçok tarımsal ürünün yetişmesinde etkili olmuştur. 2023 yılı verilerine göre, tarım sektörünün milli gelir içerisindeki payı %11, hayvancılık sektörünün payı %3,2 seviyesindedir. Öte yandan, 1800'lerin sonundan beri ülkede yapılamayan arazi reformu nedeniyle gelir eşitsizliği bulunmaktadır.

Demir cevheri, manganez, kireçtaşı, kil ve alçıtaşı, boksit, bakır, tuz, mermer ve turba madenlerinde potansiyel barındıran Paraguay maden çıkarımı konusunda potansiyellere sahiptir. Hidroelektrik kaynaklardan üretilen elektrik, ülkede çıkarılan en büyük doğal kaynak olarak öne çıkmaktadır. Brezilya ile ortaklaşa tamamlanan, sınır kesiminde bulunan İtaipu Barajı dünyanın en büyük barajlarından biridir. Elektrik sektörünün milli gelir içerisindeki payı %8 civarında olurken ihracatın onda birinden fazlasını oluşturmaktadır. İmalat sanayi sektörü milli gelire oranla %19,3 seviyesindedir. Gıda ve içecekler sektörü, tekstil, deri, ahşap işleme, eczacılık, çimento, kâğıt sektörleri sanayide öne çıkmaktadır. Kamu iktisadi teşebbüsü olan ANDE ile Cervepar, Laboratorios Lasca, Industria Nacional del Cemento ülkede öne çıkan firmalardır.

PARAGUAY BİLGİ NOTU

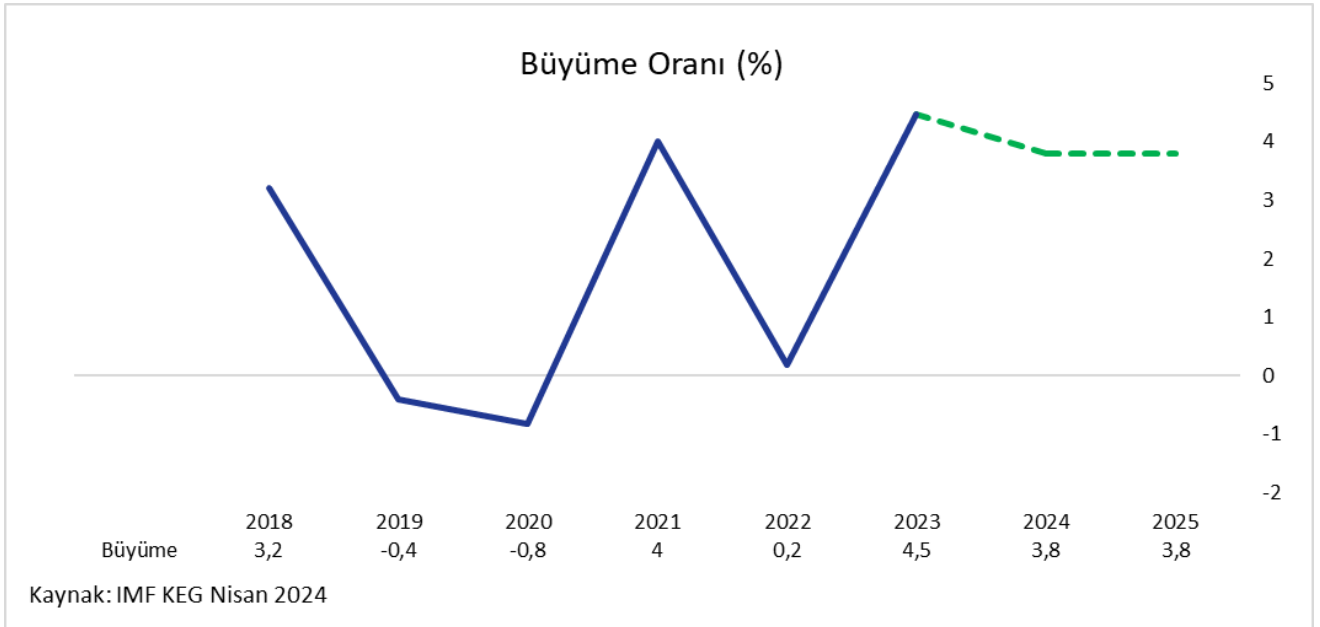
Salgın öncesi 1,2 milyona yakın turist ağırlayan ülke 2023 yılında 877 bin yabancı turist ağırlamıştır. Hizmetler sektörünün milli gelir içerisindeki payı %53 seviyesinde olmuştur.

BÜYÜME: 2010 ile 2018 yılları arasında ortalama %4,8 büyüyen Paraguay ekonomisi 2019 yılında %0,4 daralmıştır. 2019 yılında ekonominin daralmasında iklim koşullarındaki olumsuzluklar etkili olmuştur. İlk önce kuraklık yaşanırken bu durum hem tarımsal üretimi hem de elektrik üretimini olumsuz etkilemiş, akabinde yaşanan sel ve şiddetli yağışlar ise hayvancılık ve inşaat faaliyetlerini olumsuz etkilemiştir. 2019 yılında elektrik üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre %11,5 azalırken tarımsal üretimde bu oran %4,4 seviyesinde olmuştur. Elektrik üretiminden dolayı da olsa etkilenen imalat sanayinde 2019 yılı %1,2'lik daralma ile kapanmıştır. 2020 yılında hizmetler sektörü %3,1, imalat sanayi sektörü ise %1,4 daralmıştır. Tarım sektörü %7,6, hayvancılık sektörü ise %3,6'lık yıllık büyümeler ile ekonomideki yavaşlamayı sınırlamıştır. Paraguay ekonomisi 2020 yıl genelinde %0,8 daralmıştır.

Ülkede meydana gelen seller tarımsal üretimi yavaşlatırken sektör yıl genelinde %20,3, elektrik ve su sektörü ise %7,8 daralmıştır. Aynı dönemde hizmetler sektörü %6,8, inşaat sektörü %14,1, imalat sanayi sektörü ise %7,2 büyüyerek ekonomiyi sürüklemiş, ekonominin %4 büyümesinde belirleyici olmuştur. 2022 yıl genelinde tarım sektöründeki kötü gidişat devam ederken hayvancılık sektörü %3,1 daralmış, imalat sanayi sektörü %1,6 ile düşük büyüme göstermiştir. Yılın ikinci yarısında ılımlı büyüyen hizmetler sektörü ise %2,6 büyüyerek ekonomiyi sürüklemiştir. Böylelikle, Paraguay ekonomisi yıl genelini %0,2 gibi oldukça ılımlı bir büyüme ile kapatmıştır. .

Üst üste iki yıl daralan tarım sektörünün 2023 yılında toparlanması ve %16,3'lük büyümesi ekonomiyi sürükleyici unsurlardan biri olurken elektrik ve su sektörü ise %16,5 büyümüştür. Yılın ikinci yarısından sonra %4,6 genişleyen hizmet sektörünün de etkisiyle Paraguay yıl genelini %4,5'lük büyüme ile kapatmıştır.

IMF, önümüzdeki dönemde tarım, elektrik sektörlerindeki büyümenin yavaşlamasıyla Paraguay'ın %3,5-4 bandında büyüyeceğini öngörmektedir.

2. SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönleri: Paraguay'ın konumu ve Mercosur üyeliği önemli bölgesel pazarlara erişim sağlamaktadır. Pasifik İttifakına katılma çabaları, ticari ortakları çeşitlendirmeye yönelik stratejik bir çabaya işaret etmektedir. Soya fasulyesi, sığır eti ve diğer tarım ürünlerinin önde gelen ihracatçısıdır. Hava koşullarından kaynaklanan aksaklıklara rağmen tarım, büyüme potansiyeli olan güçlü bir sektör olmayı sürdürmektedir. Ucuz ve yenilenebilir enerji sağlayan Itaipu ve Yacyretá hidroelektrik barajları sayesinde dünyanın en büyük elektrik ihracatçılarından biridir 2023'te tahmini %5,6 işsizlik oranıyla Paraguay, Mercosur bölgesindeki en düşük işsizlik oranlarından birine sahiptir, bu durum nispeten istikrarlı bir işgücü piyasasını yansıtmaktadır.

Zayıf yönleri: Ekonomik büyümeye rağmen nüfusun önemli bir kısmı yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Büyük kayıt dışı sektör, vergilendirme ve ekonomik istikrar açısından zorluklar yaratmakta; birçok işçi sosyal güvenlik ve resmi istihdam yardımlarından yoksundur. Özellikle ulaştırma ve lojistik alanlarındaki yetersiz altyapı, ekonomik verimliliği ve büyümeyi engellemektedir. Bu alanlara yapılan yatırımlar hayati önem taşımakta, ancak yetersiz kalmaktadır. Ekonominin tarıma yoğun bağımlılığı, ekonomiyi iklim değişkenliğine ve küresel emtia fiyatlarındaki dalgalanmalara karşı savunmasız hale getirmektedir.

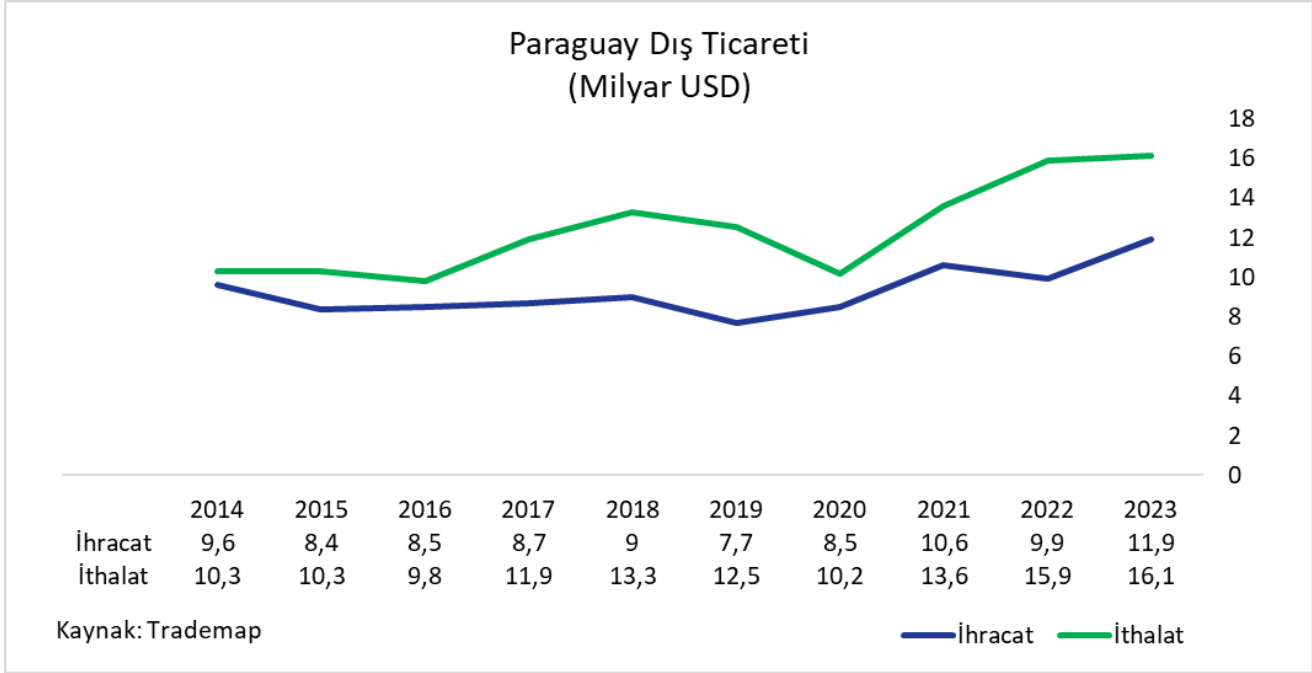
Fırsatlar: Ekonomiyi tarımın ötesinde imalat ve hizmetler gibi sektörlerle doğru çeşitlendirmeye yönelik girişimler daha sürdürülebilir büyümeyi teşvik edebilir. Dijital altyapı ve teknolojiye ilerlemeler, özellikle hizmetler sektöründe üretkenliği artırabilir, yeni ekonomik fırsatların kapısını açabilir. Pasifik İttifakına potansiyel tam üyelik ve geliştirilmiş ticaret anlaşmaları pazar erişimini genişletebilir, yabancı yatırımı çekebilir. Eğitim ve mesleki eğitime yapılan yatırımlar iş gücü becerilerini iyileştirebilir, üretkenliği ve ekonomik rekabet gücünü artırabilir.

Tehditler: Paraguay'ın tarıma olan bağımlılığı, onu iklim değişikliğinin etkilerine karşı oldukça duyarlı hale getiriyor, mahsul verimini ve ekonomik istikrarı etkileyebilir. Yüksek düzeydeki eşitsizliğin devam etmesi toplumsal huzursuzluğa yol açabilir, uzun vadeli ekonomik istikrar ve büyümeyi baltalayabilir. Küçük bir açık ekonomi olarak Paraguay, küresel ekonomik gerilemelere, emtia fiyatlarındaki değişimlere, Brezilya ve Çin gibi büyük ortakların ticaret politikalarındaki değişikliklere karşı savunmasızdır. Siyasi belirsizlikler ve yönetim sorunları, yatırımcı güvenini ve sürdürülebilir büyüme için gerekli ekonomik reformların uygulanmasını etkileyebilir.

3. DIŞ TİCARET

Paraguay dış ticareti 2014 ile 2016 arasında ortalama 1,3 milyar USD açık verirken 2017 ile 2019 arasında 4,1 milyar USD açık vermiştir. 2020 yılında ithalatın %19 azalması ile dış ticaret açığı 1,7 milyar USD'ye gerilerken 2021 yılında 3 milyar USD'ye yükselmiştir. 2022 ve 2023 yıllarında dış ticaret açığı sırasıyla 5,9 ve 4,2 milyar USD seviyesine çıkmıştır. Dış ticaret hacmi 2023 yılında 28 milyar USD ile rekor seviyeye yükselmiştir.

2023 yılı verilerine göre, ülkenin ihracatında yağlı tohumlar, etler, enerji sektörleri öne çıkmıştır. Yağlı tohumlar sektöründe soya fasulyesi ihracatı 2022 yılında 1.226 milyon USD iken 2023 yılında 3.424 milyon USD seviyesine yükselmiştir. Etler sektöründe taze ve soğutulmuş sığır eti ile dondurulmuş sığır eti ihracatları öne çıkmaktadır. 2022 yılında 1.733 milyon USD olan sığır eti ihracatı 2023 yılında 1.530 milyon USD seviyesine gerilemiştir. Sakatat ithalatı ise 2023 yılında bir önceki yıla göre %46 artarak 1 milyar USD seviyesine yükselmiştir.

Ülkenin hububat ihracatı 2023 yılında bir önceki yıla göre %17 azalarak 1.240 milyon USD seviyesine gerilemiştir. Buğday ve mısır Brezilya ve Arjantin'e elektrik enerjisi ihraç eden ülke 2023 yılında 1,6 milyar USD seviyesinde elektrik satmıştır.

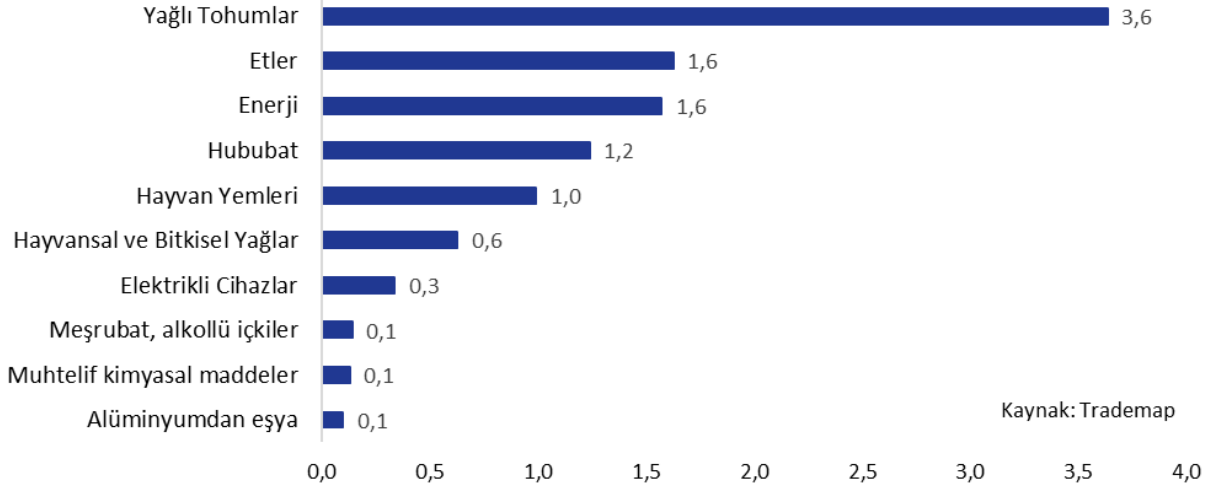
Paraguay'ın ithalatının yarısını elektrikli cihazlar, enerji, makinalar ve otomotiv sektörlerinden gerçekleştirmektedir. Elektrikli cihazlar sektöründe akıllı telefonlar ithalatı 2023 yılında 2,1 milyar USD; enerji sektöründe akıllı telefonlar ithalatı 2 milyar USD; bilgisayarlar, makinalar sektöründe bilgisayar ithalatı 400 milyon USD, hasat makinaları ithalatı 200 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir.

2023 yılında binek otomobil faslında ithalat 550 milyon USD yapılırken kamyonetler ithalatı 264 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Traktör ithalatı ise 180 milyon USD seviyesinde olmuştur.

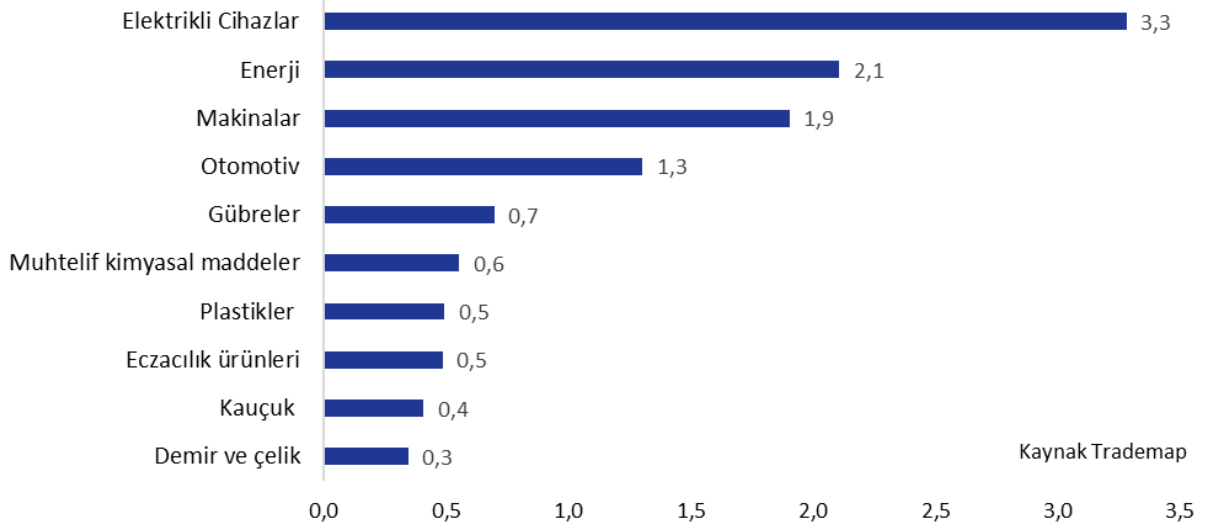
PARAGUAY BİLGİ NOTU

Paraguay İhracatı (2023, Milyar USD)

Paraguay İthalatı (2023, Milyar USD)

Paraguay ihracatının %70'ini Arjantin, Brezilya ve Şili ile gerçekleştirmektedir. Ülkenin Arjantin'e ihracatı 2017 yılında 1,3 milyar USD seviyesinden 2023 yılında 4,3 milyar USD'ye yükselmiştir. Brezilya'ya ihracatı ortalama 3 milyar USD olurken Şili'ye ihracatı 1,2 milyar USD seviyesinde olmuştur.

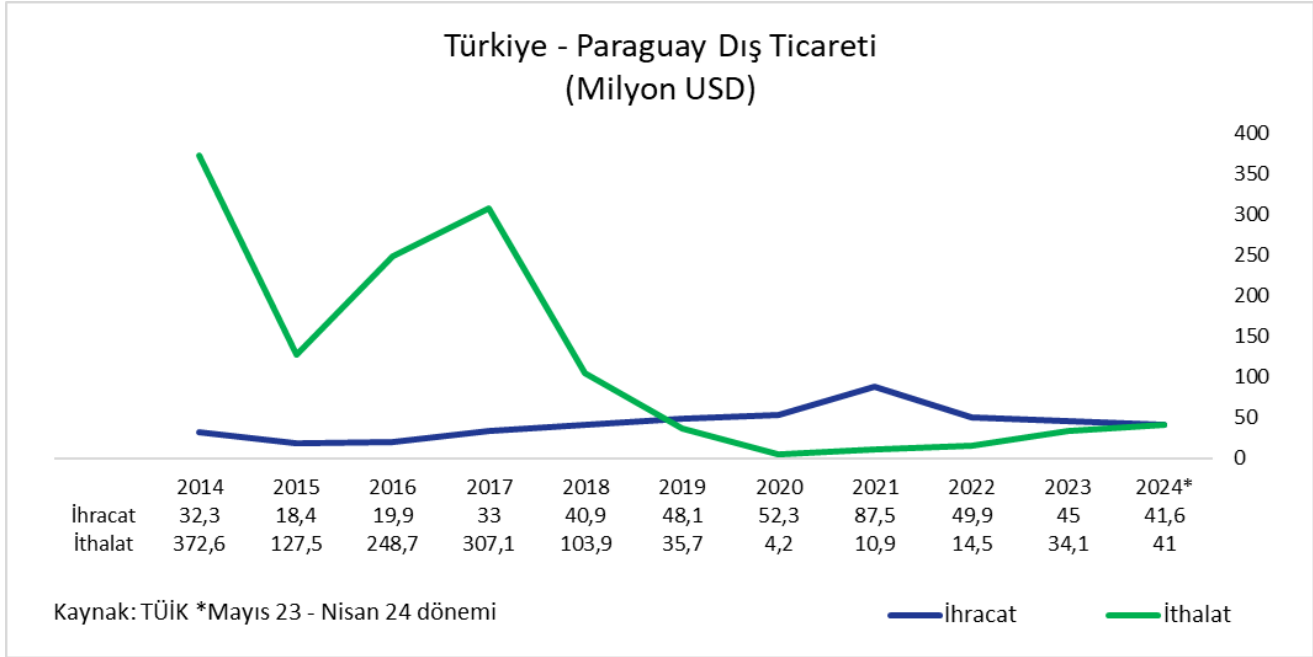
İthalatının ise %75'ini Brezilya, ABD, Arjantin ve Çin'den karşılamaktadır. Brezilya'dan ithalatı 2019 ve 2020 yıllarında 2,6 milyar USD iken 2021 ile 2023 arasında 3,6 milyar USD seviyesine yükselmiştir.

Türkiye'nin Paraguay ithalatındaki payı 2014 yılında %0,4 iken 2021 yılında %0,7'ye yükselmiş, 2022 ve 2023 yılların ise sırasıyla %0,6 ve %0,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

4. TÜRKİYE İLE DIŞ TİCARET

Türkiye, Paraguay ile dış ticaretinde 2014 ile 2018 arasında ortalama 200 milyon USD açık verirken 2019 ile 2023 arasında 37 milyon USD dış ticaret fazlası vermiştir. Mayıs 2023 ile Nisan 2024 arasındaki dönemde Türkiye'nin Paraguay'a ihracatı 41,6 milyon USD olurken Türkiye'nin Paraguay'dan ithalatı 41 milyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir. İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi 2014 yılında 400 milyon USD ile rekor seviyede olmuş, takip eden dönemde yılda ortalama 140 milyon USD'ye düşmüştür. 2017 yılında iki ülke arasındaki dış ticaret hacmi 340 milyon USD ile trendin üzerinde gerçekleşmiştir.

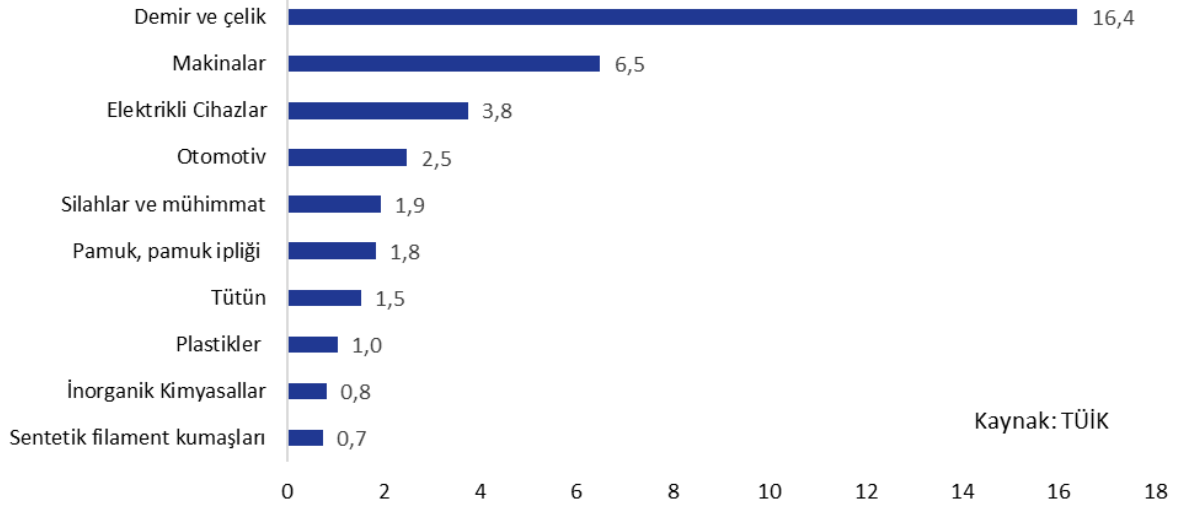
Türkiye'nin Paraguay'a ihracatında demir çelik sektörü başı çekmektedir. İhracatımız yılda ortalama 42 milyon USD olurken demir çelik sektöründen ihracatımız 19 milyon USD olmuştur.

Türkiye 2014 ile 2018 arasında Paraguay'dan yılda ortalama 221 milyon USD soya fasulyesi ithal etmiş, 2019 sonrası palm yağı meyvesi ithalatı yapılmıştır. Sakatat ithalatı 2014 ile 2023 arasında 10 milyon USD ile ithalatta öne çıkan diğer sektördür.

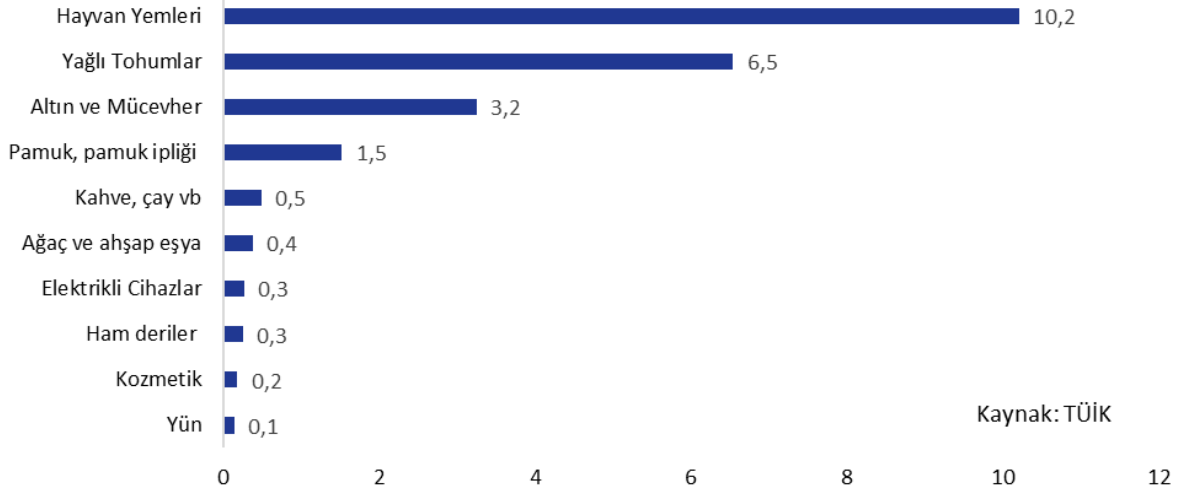
PARAGUAY BİLGİ NOTU

Türkiye'nin Paraguay'a İhracatı (2023, Milyon USD)

Türkiye'nin Paraguay'dan İthalatı (2023, Milyon USD)

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

     deikiletisim | deikint